

ABONAMENTUL :

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Jum. an 36 Lei = 72 Cor.
 Trei luni 18 Lei = 36 Cor.
 Prețul unui număr e de
 25 bani sau 50 fil.
 Telefon p. oraș și In-
 terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi numărul 1 z.
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxază după tarif.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPTOIAZĂ.

Situația Țării.

Sosirea în țară a dlui Ion I. C. Brătianu, președintele consiliului de miniștri era așteptată cu o mare neliniște de întreaga țară. Un moment, pasiunile politice au trebuit să se mai potolească, pentruca deasupra tuturor să planeze marile interese ale neamului. Căci momentele prin care trecem sunt destul de grave și serioase pentru a nu impune tuturor o matură chibzuință în urma căreia, deciziunile ce se vor lua să fie urmate de toți, în mod unanim.

È un joc simplu și îndeobște cunoscut, acela al învinuirilor reciproce, în care se compiac bărbații noștri politici, uitând sau părădând a uita că în modul acesta își distrag atenția dela chestiunile principale, cheltuindu-și astfel zădarnic energii care ar fi putut fi întrebuințate cu folos aiurea.

De câțiva ani, țara noastră a avut de trecut prin cele mai critice situațiuni. Nu putem ascunde că și astăzi situațiunea e de așa natură, încât impune o concentrare a tuturor energiilor pentru a trece și acest val amenințător.

Săptămâna aceasta s'a caracterizat prin șesele consilii de miniștri ce s'au ținut la București, audiențe la Rege și consfățuirii între fruntașii politici. O decizie nu s'a luat încă până în acest moment. O lămurire a situației nu va întârzia să se producă și aceasta e în legătură cu unele evenimente ce se așteaptă să se producă la Paris.

D. Brătianu din declarațiunile ce a făcut presei italiene, din buletinul zilnic al oficiosului „Viitorul” și din comunicatele ce se făceau săptămânal la clubul partidului național-liberal, a părăsit Parisul în urma dificultăților ce se puneau în cale punctului de vedere românesc, în privința revendicărilor noastre naționale. Problema românească, fie că nu a fost înțeleasă de toți membrii marilor puteri dela conferință, fie că interese de ordin financiar făceau ca anumite probleme naționale care ne privesc în deaproape să nu intereseze în mod egal și deci să-i dea caracterul unei chestiuni de importanță secundară, a fost susținută la Paris din punct de vedere național în timp ce căuta să i se dea un caracter internațional.

Cu plecarea dlui Brătianu, incidentul român cum îi numesc ziarele franceze, a fost lăsat în suspenzie. chestiunea Torontalului, a minorităților și alte chestiuni de ordin economic rămânând a fi examinate din nou, cu aceeași atenție ce s-a acordat și celorlalte mari chestiuni care interesau în mai deaproape occidentul european.

Această decizie de amânare a consiliului de cinci în ce privește revendicările României, constituie un început promițător și ne lasă cele mai bune nădejdi pentru viitor.

S-au ținut câteva consilii de miniștri la care d. Brătianu a expus situația și punctul de vedere susținut, care-i acela amintit mai sus. Deși se părea la un moment dat că neînțelegerea sârbo-română ne va pune în fața unui fapt împlinit, se pare că și cei dela Belgrad au sfârșit prin a reveni la sentimente mai bune, dându-și seama ce ar însemna pentru ei ruperea relațiilor de amicitie cu românii.

Discuțiunile ce s'au urmat la București și consfățuirile dintre fruntașii politici, sperăm, i-a făcut să vadă că în fața situației România nu poate avea decât o atitudine, care trebuie

să fie cunoscută și urmată de toți. O politică cu dublu înțeles ne-ar crea o situație echivocă de care România trebuie să se îndeparteze.

Putem anunța că situațiunea deși continuă a fi serioasă, s'au produs totuși fapte care sunt de natură a îmbucura pe fiecare, anume: *conferința s'a arătat în ultimul timp mai conciliantă față de România și a promis că-i va acorda noi concesii.*

De aceea, pentru moment nu mai e vorba de o criză de guvern, ci e mai degrabă cu putință să se înfăptuiască un guvern național dacă împrejurările vor cere-o.

Poporul român, care a dat dovadă de solidaritate și de un spirit de disciplină care-l întâlnim numai la puține popoare azi în Europa, din nefericire, nu a putut să dea pilda unei unități în ce privește pe bărbații politici. La aceasta a contribuit de sigur în largă măsură și guvernarea prin decrete - legi, care-i îndepărtează unei țări parlamentul, organul de control al politicei interne și externe.

O guvernare fără parlament, oricât de bună ar fi ea, dă naștere unor stări de lucruri care creează dezlătură pe care cei dintâi, încep a o pune în funcțiune micile organe, transformate în mici tirane ale opiniei publice.

De acest adevăr sperăm că s'au convins cu toții și tocmai de aceea în frământările de azi când străinătatea își are ochii ațintiți asupra noastră, - fruntașii politici ai țării au datoria să găsească soluțiuni compatibile cu demnitatea acestui popor, nu să-și peardă timpul în certuri inutile, zadarnice și primejdioase.

O declarație a dlui T. Mihali.

D. T. Mihali, președintele partidului național român a făcut următoarea declarație ziarului din capitală:

„Scopul pentru care am venit, este să mă informez dela factorii hotărâtori de aici asupra faptelor politice de actualitate și asupra situației noastre internaționale.

„Dar scopul venirii mele mai are și o altă latură și anume ca să dau factorilor hotărâtori din Regat informații asupra situației politice interne din Transilvania.

„Deocamdată vă rog să scrieți că dorința românilor din Transilvania este ca bărbații politici din vechiul Regat, de ori și ce nuanță ar fi ei, să înceteze numai decât toate animozitățile de partid și, solidarizându-se toți cei capabili și cinștiți, să facă zid în jurul tronului pentru odemną reprezentare și apărare a intereselor noastre în afară, în deosebi pentru apărarea independenței și a suveranității Statului Român în fața areopagului dela Paris; nu mai puțin pentru a putea duce înainte cu mai multă intensivitate opera de consolidare a României Mari”.

Ce fac Sârbii.

Sârbii au ținut o adunare de protestare la Modos contra aspirațiilor românilor privitor la Bănat.

Din informațiile ce avem, reese că sârbii au adus cu forța la adunare pe locuitori, sub pedeapsă cu moarte. Oratorii au trebuit să-și țină cuvântările în fața baionetelor sârbești.

Opinca.

Opinca e talpa țării; această vorbă e cunoscută de toți românii care o prețuesc numai atunci când îi cere ajutorul, și pe urmă încolo Dzeu să-i aibă de grijă. Până acuma așa era, pentrucă opinca era fără carte, fără știință și cultură. Inșă văzând opinca că cei ce știu carte o trag pe sfoară, în multe cazuri, să învinovăția singură pentru lipsa de carte.

Pentrucă opinca nu se ocupa pe acea vreme cu știința și cultura, în timpul cât trebuia să umble la școală umbla la pășunatul vitelor. Că dacă opinca e talpa țării, toate greutatețile pe ea vin aruncate. Pe când un alt copil, din alta clasă de oameni, umbla la școală, se ocupa tot cu învățătura și apoi a ajuns de a se folosi de opinca, care după aceea nu o mai lua în seamă. Deșteptându-se încet-încet opinca nu a mai folosit copii ei la pășunatul vitelor ci i-a trimis la școală, iar după ce a absolvit-o l'au pus pe acest pui de opinca la coarnele plugului și la lucrarea pământului, și totuși nu știa a se folosi de puterea ce o are opinca. Deși își are oameni cu știință mai mare, și sunt din sinul ei, tot nu sprijinesc opinca după merit, căci pe acești oameni nu i-au ars razele soarelui în mijlocul holdei săpând, cosind, nici n'au băut apă stătută din urmă de viță și ogaș de car, ci au crescut la școli având de toate cele. De aceea opinca numai aceluia să poate plânge, care muncește cu ea la rând și acela îi și crede nevoile.

Acum, în timpul din urmă, de când a văzut opinca că puterea ei e mare și-a zis că trebuie să se ajute unii pe alții, opinca pentru opinca.

Opinca trebuie cinstită după meritul trudei sale; aceasta o dorește și dorința i-se va și împlini, având și oameni de clasa ei, și pe care opinca îi va pune să o reprezinte acolo și atunci când îi cer trebuințele.

Înainte de toate opinca are nevoie grabnică de organizare, și a sta de vorbă cu acei oameni care au dragoste de ea și nu o lasă în părăsire ci interesându-se de nevoile ei îi dau sfaturile de care are nevoie, ajutând-o ori de câte ori se află în greutate și cu vorba și cu fapta.

M. Vășiescu plugar în Lipova.

*) Nota: Redacția publică cele ce ni se trimit de un plugar, ca un document al modului cum judecă azi lucrurile unul din cei mulți.

Consiliile de miniștri.

După întoarcerea sa în țară d. Ion I. C. Brătianu, președintele consiliului, a fost primit în audiență de M. S. Regele, căruia i-a prezintat raportul asupra situației României la conferință.

S-a ținut un consiliu de miniștri, în care d. Brătianu a făcut guvernului expunerea situației noastre externe în legătură cu lucrările dela Paris.

În numele ardelenilor d. V. Goldiș a urat bună venire dlui primministru.

Al doilea consiliu de miniștri a avut loc Vineri la care au participat dnii Iuliu Maniu, președintele C. D. și I. Nistor ministrul Bucovinei.

După consiliu d. Brătianu fiind întrebat de ziarști le-a declarat că nu are nimic ce să le spună, fiindcă ei știu ce s-a petrecut, dar a adăugat că „lucrurile bune se fac cu răbdare și așteptare”.

Instituția „Surorilor de ocrotire”.

Reuniunea femeilor române, în ultima sa ședință, s'a ocupat de chestiunea „Surorilor de ocrotire”, hotărând să intervie pe lângă preoți și pe lângă învățători, în sensul ca aceștia să facă propagandă în cercul lor de activitate în favoarea noii instituții.

Interesul pe care Reuniunea femeilor române îl arată în această chestiune și sprijinul, pe care îl promite Surorilor de ocrotire, nu poate decât să ne bucure, deoarece de modul cum va reuși să se organizeze noua instituție, depinde și rezolvarea unei probleme de un înalt folos obștesc.

Într'unul din numerile trecute ale ziarului nostru, am arătat în linii generale, care ar fi menirea Surorilor de Caritate și-roadele pe care Societatea le așteaptă pe urma activității lor.

Pentru o mai bună înțelegere a lucrului, credem nemerit să adăugăm că una din îndatoririle cele mai de seamă ale Surorilor de ocrotire, va fi aceea de a tămădui, în limitele posibilului, un rău ce bântuie cu înverșunare, mai ales în rândurile populației rurale și anume mortalitatea infantilă.

Considerabila mortalitate a copiilor la sate, ce pune în discuție chestiunea dureroasă a descreșterii populației se explică prin totala lipsă de îngrijire și de măsuri igienice, de care au avut să sufere satele, pe urma regimului maghiar.

Fără medici, fără spitale și infirmerii sătești, fără învățătură și lipsit de povețe binevoitoare, cum ar fi putut țărânul să lupte, în contra mizeriei și boalei?

Potrivit noii stări de lucruri, grație învățăturii ce vor primi, surorile de ocrotire sunt chemate să vegheze cu o egală sollicitudine atât asupra copiilor cât și asupra mamelor acestora, contribuind la perfecționarea funcționării Caselor de naștere, a Leagănelor pentru copii mici și a Căminurilor pentru copii mai mari.

Dacă mai adăugăm și partea ce le este rezervată în combaterea alcoolismului și a tuberculozei, înțelegem lesne rolul covârșitor ce au de împlinit membrele noii instituții.

Astfel fiind, socotim că este o înaltă datorie de patriotism ca instituția surorilor de ocrotire, să se bucure de un egal și îndreptățit concurs din partea presei, a autorităților, cum și din aceea a preoților și învățătorilor.

Adăugăm că primele cursuri s'au deschis la Sibiu. Cluj și Târgul-Murăș în ziua de 10 Maiu 1919 și vor dura 5 luni. Elevele adăpostite într'un internat sub supravegherea și conducerea unei directoare nu vor avea de suportat nici o cheltuială, fiind bursiere de stat. Se vor lua măsuri ca elevele primite la cursuri să nu primească numai cunoștințele necesare teoretice și practice, ci și o cultură socială superioară pe baza căreia, a diplomei de stat și a unui salariu corespunzător să li se poată asigura o poziție socială superioară.

Condițiuni de primire sunt: vârstă dela 20-40 de ani, absolvirea școlii civile, deplină sănătate trupezască și sufletească, bună conduită și ferma hotărâre de a se dedica chemării de soră de ocrotire.

Alegerile pentru Constituantă.

Alegerile pentru constituantă se vor face în vechiul regat pentru cameră în zilele de 15, 16, 17 Septembrie a. c. prin vot egal, secret, direct și obligator. Alegerile se vor face pe circumscripții electorale în proporții cu numărul populației.

Alegerile pentru Senat vor avea loc la 21 și 22 Septembrie a. c.

Universitățile își vor alege reprezentanții în ziua de 22 Sept.

Pentru Bucovina, Basarabia, Transilvania, Bănat și ținuturile din Ungaria alegerile se vor face potrivit decretului lege ce se va promulga ulterior.

Nouile adunări legiuitoare vor fi convocate în sesiune extraordinară în ziua de 6 Octombrie a. c.

Noul dispoziții relativ la permisele de călătorie.

— Ordonanța C. D. R. —

Consiliul Dirigent, resortul afacerilor interne, în înțelegere cu Comandamentul trupelor din Transilvania a dat un nou ordin pentru permisele de liberă circulație, valabil pe întreg teritoriul ocupat.

Acest ordin s'a trimis subprefecturii din Arad spre a-l aduce la cunoștință publicului. Eștragem din ordinul acesta unele dispoziții principale.

Copii până la vârsta de 12 ani sunt scutiți de a avea permis de călătorie. Fără permis de liberă circulație este îndreptățit fieștecare cetățean să călătorească în întreg județul al domiciliului său, precum și în plasa altui județ învecinată de domiciliul său dacă este un centru comercial pentru comuna lui de domiciliu.

Acești cetățeni trebuie să aibă bilete de identitate, cari se dau în comune de antistie, în orașe de poliție.

Străinii precum și acei cari sunt siliți să stea într'un loc permanent, n'au voie să călătorească.

Străinii, și cetățenii români care vor călători în comune mai depărtate trebuie să aibă permise de circulație însoțite de fotografie eliberate de autorități.

Pentru persoane de încredere autoritățile sunt îndreptățite a elibera pe întreg teritoriul de ocupație bilet de liberă circulație permanent pe timp de 4 luni. Funcționarii Consiliului Dirigent și ai județelor au drept la bilet permanent.

Cine înlesnește călătoria ori călătorește fără bilet de circulație liberă va fi condamnat dela o lună până la un an închisoare și 500-2000 lei amendă.

Cine călătorește fără bilet de identitate e condamnat până la 30 zile închisoare și 500 lei amendă. Străinii contravenienți vor fi expulzați.

Atragem atenția cetitorilor noștri asupra ordinului acesta, care se va publica în întregime prin placate afișate în oraș și la sate.

Relațiile sârbo-române.

Ziarul guvernamental „Viitorul” comentând în buletinul său situația scrie următoarele cu privire la relațiile sârbo-române:

În legătură tot cu interesele românești, o telegramă a biuroului presei din Belgrad anunțând că România a recunoscut noul stat sârbo-croato-sloven, vede în aceasta aplanarea diferendului româno-sârb pe chestiunea Torontalului și adaugă că România și Serbia au interese vitale comune, care justifică cea mai bună prietenie în viitor.

Desigur că suntem de acord cu concluzia din telegrama de la Belgrad care se referă la interesele comune și la viitoarea prietenie româno-sârbă. Noi am afirmat aceasta înaintea biuroului de presă de la Belgrad și chiar în momentul în care presa sârbă ne ataca cu mai multă violență. Dar aceste simțăminte ale noastre, cași au rămas azi ca și ieri aceleași, sunt condiționate de înțelepciunea guvernanților sârbi, cari trebuie să vadă cei dintâi că o asemenea prietenie e în primul rând condiționată de respectarea integrității dreptelor noastre revendicări teritoriale și care prin chiar această respectare să nu lase în viitor nici un motiv de asperitate și amărăciune cu amicii noștri sârbi. De aceea, în biurul presei de la Belgrad, se dă de sigur o greșită interpretare recunoașterii de către România a noului stat jugo-slav. Această recunoaștere n'a putut și nu poate însemna aplanarea diferendului româno-sârb prin renunțarea noastră la Torontal. Atitudinea d-lui Brătianu la Paris pe această chestie o socotim de edificatoare și hotărâtă, ca să nu mai fi lăsat nici o îndoielă la Belgrad sau aiurea.

Escrocherii de sute de milioane.

La Craiova și Caracal au fost arestați numeroși foști și actuali demnitari amestecați în fraude de peste o sută de milioane lei.

Reîntoarcerea refugiaților din Budapesta.

Joi seara a sosit la Arad un tren special din Budapesta cu 1000 persoane, între care copii și studenți universitari. Repatrierea lor s'a făcut cu concursul Crucii roșii sub conducerea contelui Heininger, însărcinată legățiunei elvețiene din Budapesta.

Trenul a plecat din Budapesta cu peste o mie persoane, din cari aproape jumătate au rămas în Seghedin și Timișoara. Din 570 persoane cari au sosit la Arad, 70 sunt din județul Cenad, 70 din jud. Arad, iar restul a plecat ieri dimineață spre Sibiu.

Protejați de crucea roșie elvețiană, au fost porniți din Budapesta 900 de copii cari au fost isolați prin revoluțiunea neașteptată de părinții lor din Ardeal. Între dâșii se mai aflau 30 studenți universitari. Marți seara după ce bolșevicii i-au perchiționat la Szatymaz au călătorit înainte vr'o 35 Km., după care francezii i-au supus unei perchiționări minuoioase.

Rezultatul perchiționării a fost că la toți cei 30 studenți universitari s'au găsit cărți și foi volante de propagandă bolșevică, comunistă, tipărite în franceză și românește. Francezii i-au deținut și i-au predat curții marșiale.

Se afirmă, că acești universitari nu sunt ardeleni, ci simpli agitatori, cari s'au folosit de o bună ocaziune, pentru a pătrunde în Ardeal și a lua contact cu trupele franceze. După o lungă așteptare trenul a pornit spre Timișoara, unde toți călătorii au fost din nou perchiționati.

La gara din Arad erau aproape toți aceia cari așteptau cu neastâmpăr sosirea vreunui membru iubit. Pe cât a fost de mare bucuria celor ce așteptau în gară, pe atât de nedescrișă durerea când au văzut că nu e nimeni dintre ai lor.

Toți cei sosiți afirmau că în Budapesta foamea e mare; nu se capătă decât legume, poame, foarte scumpe (1 kgr. de cireșe 36 cor.), sarea 160 cor. kgr., untura 300 coroane chilogramul.

Dela lovitura de stat a contrarevoluționarilor, lumea din Budapesta s'a schimbat. Pe stradă abia de se vorbește și circulația e foarte redusă.

Unii dintre contrarevoluționari au fost prinși, arestați și de soarta lor nu se știe nimic.

Se svonește însă că toți ar fi fost uciși. Studenții academiei militare „Ludovica” în număr de 230, cari mai întâiu au început acțiunea contra revoluționară au fost internați de Bela Kun într'o cazarmă, unde vor primi „instrucțiunea socială” cu scopul, să facă din ei cei mai buni ofițeri roșii.

Dintre membrii casei magnatilor, se svonește că odată cu Bartha, după contra-revoluțiune, a fost ucis și colonelul Döbrenței, fost profesor al Academiei „Ludovica”.

D. conte Heininger se va întoarce dela Sibiu, peste trei-patru zile după ce va lua contact cu Consiliul dirigent, și se va opri în Arad pentru a forma lista tuturor acelor cari doresc să plece în teritoriul noii Ungarii.

Sperăm că se vor lua măsuri și pentru repatrierea familiilor românești, în număr destul de mare, care se mai află încă în Budapesta și care n'au avut până acum putința de a se reîntoarce în patrie.

Comunicat oficial

din 7 Iulie 1919.

Frontul de Est: În ultimele zile bande bolșevice au încercat să treacă Nistrul în dreptul localităților: Palanca, Kopano, Șaharna și Bol-Molokisz.

Au fost svărlite înapoi cu pierderi.

Frontul de Vest: Inamicul a încercat în repetate rânduri să treacă Tisa la Szolnok, Tisa Moartă, Tisa Röfi, Tisa Tg, Tisa Sas, Landerfi, Tisa Tuspeky și Fogivernek.

Într'un singur loc la Szolnok, unde ișeseră lăsați să treacă, li s'au cauzat mari pierderi, fiind asvărliți pe dreapta Tisei într'un contra atac.

Toate încercările de trecere au fost respinse.

INFORMAȚII.

Situația.

— Ce spun ziarele din București privitor la criza internă, —

București 11. Oficiosul „Independance Roumaine” vede un semn bun pentru cauza românească în hotărîrea consiliului de cinci de a amâna rezolvirea Bănătului.

D. Teodor Mihali a avut o lungă învedere cu d. Brătianu. Azi d. Mihali a fost primit în audiență de rege.

Asupra situației politice „Adevărul” publică un lung reportaj privitor la situația externă și spune că d. Brătianu crede că nu mai e nimic de făcut în chestia Torontalului.

Guvernul Brătianu nu va demisiona de oarece speră că politica de rezistență va avea un efect grabnic pentru obținerea unor modificări în tratat.

Pe de altă parte „Indreptarea” crede a ști că Brătianu nu va face parte din nici o formație nouă socotind misiunea sa la Paris terminată.

Dnii I. Maniu și Ciugureanu au declarat că se solidarizează cu punctul de vedere al guvernului.

Miniștrii teritoriilor alipite în urma constituțiilor avute au constituit un bloc politic comun.

Consiliile de miniștri continuă. Criza se va sfârși peste câteva zile prin înființarea unui consiliu de coroadă.

Coresp.

Eri la orele 12 și jum. a avut loc banchetul oferit de generalul de Tournadre, în onoarea autorităților române, militare și civile.

În afară de d. general de Tournadre, au luat parte la banchet d. colonel Defer și toți ofițerii francezi, de stat major, iar din partea românilor d. colonel Beloiu, ofițerii români de stat major, d. Marșieu prefectul județului și d. Leucuța.

D. general de Tournadre a toastat în onoarea armatei române și în urmă în aceea a dlui prefect Marșieu.

D. prefect Marșieu, la rândul său, a toastat pentru Franța, pentru armata franceză și pentru d. general de Tournadre.

Banchetul s'a terminat la orele 4 d. p.

— Azi fiind sărbătoarea sf. Petru și Pavel „Românul” va apărea Marți la orele obișnuite.

— Bani românești în Arad se primesc numai cu greutate în piață. Autoritățile românești ar trebui să dea un ordin în această privință, deoarece negustorii spun că nu-i primesc deoarece nu au ordin.

— D. Asquith a pronunțat, la Edinburgh, un discurs, în care a spus că a venit momentul ca afacerile irlandeze să fie conduse de irlandezi.

Asquith a adăugat că se impune de asemenea ca Scoția să aibă un guvern autonom.

— Guvernul din Viena se găsește în posesiunea unui document din care reiese că guvernul comunist maghiar a oferit 500.000 de lei aceluia care ar asasina pe dnii Renner și Selt.

— Comandamentul francez va părăsi Aradul până la 16 Iulie a. c.

— D. Iorga a răspuns că primește să candideze în județul Orhei (Chișinău).

— Ziarele străine relevă o convorbire între dnii Tittoni și Brătianu, atribuindu-i o

mare importanță în viitor. Ziarele italiene își manifestează dorința ca și pe viitor legăturile dintre Italia și România să fie cât mai strânse.

— O ploaie torențială însoțită de grindină, a căzut peste podgoriile Aradului, între hotarele Covăsânțului, Cuvin, Ghioroc, Miniș, Păuliș și Bărața, producând pagube între 10—50%. Pagube mari sunt la Bărața.

— Joi a depus jurământul de avocat cea dintâi femeie în România, dsoara dr. Elena Pop.

— Voluntarii din corpul ardelenilor, demobilizați, au cerut dela Consiliul Dirigent să li se dea alimente. Rezortul agriculturii pentru a mulțumi aceste cereri a luat dispoziția ca să li se stabilească table de secerat, semănate cu grâu și ovăș, din moșile dela Mărul roșu (Mezőhegyes), iar din recoalta secerată să li se fixeze o parte favorabilă.

Voluntarii vor pleca la Mărul roșu în grupuri, în decurs de 10 zile.

— Chestiunea căsătoriilor. —

Fiind în curs lucrările pentru regularea reciprocității în materie de căsătorie între cetățenii din vechiul regat și dela noi, până la noi dispoziții interzicem contractarea oricărei căsătorii a cetățenilor din vechiul regat pe teritoriul de sub administrația noastră. Dispenze poate da numai resortul de interne C. D. R. Fără aceasta dispenză orice căsătorie se declară nulă. Nici un alt factor de stat nu e în drept a da dispenze în aceasta materie.

Avizați urgent funcționarii stărei civile din circumscripția Dv. și îi prevedeți cu instrucții, făcându-i rezponzabili și cu privire la codul penal pentru călcarea acestui interdict.

Resortul de interne Secretar general Dr. Onișor.

— Pentru dentiști: Un transport de Cauciuc, amalgam, ciment, ceară, dinți, etc. a sosit din Anglia. — Prețuri originale. — Hotel Vadászkuirt cam. 23.

— Locurile de unde se pot trimite bani prin poștă, sunt următoarele: Abrud, Blaj, Bistrița, Brașov, I și 2, Dej, Deva, Dicosănmartin, Făgăraș, Alba-Iulia, Chezdi-Odorheiu, Cluj 1, Năsăud, Petroșeni, Sighișoara, Sepsiszentgyörgy, Reghinul-Săsesc, Sebeșul-Săsesc, Orăștie, Turda, Hunedoara, Brad, Erzsébetváros, Gyergyó-szent-Miklós, Uioara, Gherla, Agnita, Ocna-Sibiului, Oradea Mare I și 2, Beiuș, Baia-Mare, Careii Mari, Sătmar 1 și 2, Șimleul-Silvanie, Zalău, Sighetul Marției 1, Ermihalyfalva, Marghita, Vascau, Tașnad, Șomcuta Mare, Jibău, Crasna.

Costul unui formular de mandat este 10 filleri, iar taxele ce se iau pentru valoarea mandatului sunt: până la 100 cor. câte 25 filleri, de fiecare 25 cor. sau fracțiune de 25 cor. iar dela 100 cor. până la 500 cor. câte 50 filleri de fiecare 100 cor. sau fracțiune de 100 cor.

Nu se admite nici o corespondență scrisă pe cartonul mandatului, deasemenea este interzisă subtragerea unor cuvinte, ori litere. Adresa expeditorului să fie lămurit scrisă spre a se aviza în caz când plata nu s'ar putea face.

— M. S. Regele României a adresat președintelui republicii franceze telegrama următoare:

Acum când semnarea Păcii cu Germania încoronează eforturile popoarelor aliate și răsplătește sacrificiile suportate cu atâta eroism, vă adresez din inimă, domnule Președinte, felicitările și urările mele cele mai călduroase ca o eră de prosperitate și fericire să se deschidă marelui națiuni franceze, sora și amica României.

— După ce se vor face calculele relative la producțiunea din anul acesta și la nevoile consumului intern de rapiță se va permite exportul unei cantități oarecare.

În anul 1915, la o producție de 285,459 hectolitri, s'au exportat 764 vag.

Telegrame.

Înăsprirea blocadei contra Ungariei.

Lyon 10. — Aliații discutând asupra chestiunii ungare, au hotărît să întrerupă orice tratative cu guvernul din Budapesta, dovădindu-se, că Bela Kun nu este omul cu care s'ar putea sta de vorbă. Blocada în contra Ungariei va fi susținută și înăsprită pe viitor. (Ag. Dacia.)

Acțiunea decizivă contra Ungariei.

București, 10. — În cercurile politice se crede, că în urma noiei situațiuni, aliații vor începe o acțiune militară decizivă contra Ungariei. Acest lucru se impune prin necesitatea de a se deschide circulația liberă pe întregă Dunărea. (Ag. Dacia.)

Noul guvern din Budapesta.

Praga 11. — Guvernul sovietist din Budapesta a redus numărul comisarilor populari dela 36 la 13. Noul guvern a ales numai comuniști, social-democrați și moderați. Iată lista noului guvern unguresc din Budapesta: președinte Alexandru Docsak comisar pentru război, Szanto pentru externe, Bela Khun pentru justiție, Agoston pentru ocrotiri sociale, Guth pentru instrucția publică, Pogany pentru consiliu economiei populare cu rangul de comisar populari.

D. Brătianu și minoritățile. —

Paris 11. Primministrul Brătianu, înainte de a pleca din Paris a făcut unui redactor dela „Matin” declarațiunea, că România în nici un caz nu va primi controlul marilor puteri cu privire la politica ce România o va exercita față de minorități. D. Alexandru Vada, delegat al Ardealului, a complectat declarațiunile dlui Brătianu spunând, că consiliul celor patru, în chestiunile privitoare la România a luat hotărâri arbitrare fără avizul delegaților României. (Ag. Dacia.)

Italia nu mai demobilizează.

Berna 10. Din Roma se anunță, că guvernul italian a amânat demobilizarea până la stabilirea definitivă a noului hotare italiene. (Ag. Dacia.)

Adunarea din Weimar a ratificat tratatul de pace.

Berlin, 11. — Adunarea națională din Weimar a ratificat tratatul de pace. Primul ministru german a explicat adunării necesitatea ratificării.

Discuția asupra Austriei.

Paris, 10. — Consiliul celor cinci intrunindu-se sub preșidenția lui Clemenceau a discutat chestiunea tratatului de pace cu Austria.

S'a decis că statele moștenitoare ale Austro-Ungariei să suporte datoriile fostei monarhii nu numai dinainte de război ci și pe acelea din timpul războiului. Toate statele interesate au protestat contra acestei măsurii.

Chestiunile teritoriale în litigiu au fost suspendate.

America contra judecării vinovaților de război.

Geneva 10. Se anunță din sursă bine informată, că America nu se va prezenta în tribunalul care va judeca pe cei cari au fost cauza războiului și poartă răspunderea grozăveniilor acestui războiu. America e chiar contra aducerii acestor persoane în fața tribunalului. (Ag. Dacia.)

O cerere a guvernului din Seghedin respinsă.

București 11. În cercurile politice se vorbește, că guvernul maghiar din Seghedin ar fi rugat comandamentul francez al orașului, să intervină, ca în caz dacă România își va retrage armatele dela Tisa, locul evacuat să i se îngăduie a-l ocupa armata guvernului din Seghedin. Francezii au respins însă această cerere. (Ag. Dacia.)

Lupte între greci și turci în Asia-mică.

Atena, 11. — Comunicatul grecesc comunică că luptele din Asia-mică s'au desășurat în favoarea grecilor și bandele turcești au fost bătute.

Redactor responsabil: Dr. Sever Miclea.

Editor responsabil: Aurel Russu.

Subprefectura județului Arad.

Nr. 9779/1919.

OBIECT: Provocarea posturilor și secretarilor comunali pentru prezentare de depunerea jurământului.

Provocare.

În urma dispoziției dlui prefect a județului Arad, provoc pe toți primpretorii, pretorii, oficianții auxiliari, secretarii și subsecretarii comunali din județul Arad, cari până acum nu au depus jurământul de fidelitate, ca în 17 Iulie 1919 a. m. 10 ore să se prezinte în cancelaria subprefectului pentru depunerea jurământului de fidelitate și angajarea la serviciul activ.

Fac atenți pe cei interesați că intrucât nu se vor prezenta, au să supoarte urmările și anume: își perd postul, nu își vor căpăta competențele, și mai mult nu vor fi primiți în serviciu.

Arad, la 9 Iulie 1919.

Se 180

Dr. Pap m. p., primnotar.

Direcțiunea Centrală C. F. R. Sibiu.

Nr. 1769 C. F. R. 1919. E-45.

CONCURS.

Pentru furnizarea recvizitelor de birou, obiectelor de librărie, ferărie, măsurit și diverse necesare Direcțiunei Centrale C. F. R. se publică concurs în scris.

Condițiile de furnizare și tabloul materialelor se pot vedea la Direcțiunea Centrală C. F. R. (Economat) Sibiu, la Direcțiunea Regională C. F. R. Arad, Cluj, Dobrișin și la inspecția de mișcare C. F. R. din Brașov și din Oradea-mare.

Ofertele se pot înainta până la 15 Iulie 1919.

Sibiu, la 30 Iunie 1919.

Direcțiunea Centrală C. F. R.

Direcțiunea Centrală C. F. R. Sibiu.

Nr. 2140 C. F. R. 1919.

CONCURS.

Pentru furnizarea hainelor și încălțămintelor necesare personalului C. F. R. se publică concurs în scris.

Condițiile de furnizare și tabloul hainelor și încălțămintelor se pot vedea la Direcțiunea Centrală C. F. R. (Economat) Sibiu, la Direcțiunile Regionale C. F. R. Arad, Cluj, Dobrișin și la inspecția de mișcare din Brașov și Oradea-mare.

Ofertele se pot înainta până la 15 Iulie 1919.

Sibiu, la 30 Iunie 1919.

Di 185

Direcțiunea Centrală C. F. R.

Direcțiunea Regională C. F. R. Cluj.

Nr. 9682/1919 I. E-268.

CONCURS.

Pentru conservarea (îngrijirea) a 1200 bucăți cojoace și efectuarea reparațiilor necesare dela 1 Iunie a. c. până la 31 Mai 1920.

Ofertele provăzute cu timbru de 1 cor. se pot înainta până la 26 Iulie a. c. Direcțiunei Regionale C. F. R. (Secția I.) Cluj.

Vadiu de 1000 cor. în bani gata sau în bonuri de tezaur de stat corespunzătoare să se depună la casa Direcțiunei Regionale C. F. R. Cluj până la 25 Iulie a. c. ora 12 a. m., iară Quitanța originală sau copie legalizată să se aclude la ofertă.

Informațiuni mai detaliate dau Direcțiunile Regionale C. F. R. Cluj, Arad și Dobrișin. Oferte se pot înainta și numai pe cantitate parțială.

Cluj, la 10 Iunie 1919.

Di 188

Direcțiunea Regională C. F. R.

ULEI DE UNS MAȘINILE

și o garnitură de treerat 8 cai fabricat magyar állam, în stare foarte bună se află de vânzare la

MAXIM I. VULCU

fabrică de mașini

Vu 1744

ARAD, strada Fáb'án László nrul 5.

ANUNȚ.

În Păuliș jud. Arad este de vânzare o casă cu un loc de 2 jug pus cu vie, locul e potrivit pentru ori și ce neguțătorie ori a arangea fabrică, căci e tocmai lângă gara electrică nr 23 în apropierea gărei C. F. R. vis-a-vis pe valea Loti, partea de cătră soare o vie de 4 jughere încă e de vândut.

Informațiuni la administrația „Românului”.
(No Fo 183-2)

DUPĂ TEATRU CINA GUSTOASĂ
SE CAPĂTĂ ÎN LOCALUL GRĂDINĂ
A LUI

ANTON MAYER. ARAD

str. Eötvös nrul 2.

VINURI ESCLELENTE DIN PODGORIE
BERE PROASPĂTĂ. SE PRIMESC
ABONENȚI. Nr 164-3

Vindere de lemne de fag.

Pe baza permisiunii autorităților vindem pentru consumenți lemne rotunde de brad (lemne pentru zidit) de 12-20 cm. groase, de 3-5 m. de lungi, cu prețurile satorite de autorități pentru Arad, localul de depozite în loc. Primim după învoială transportări la locuință.

No Pa 187)

Fabrica de hârtie.

E-L-I-X-I-R-U-L

din fierea pământului (Centaurea centauriam) este cel mai excelent medicament contra boalelor de

stomac, sgârceiu, arsură, lipsă de apetit, umflătură răgă'ală și constipație

Se poate procura dela farmacia:

Dr. Földes și Hehs, Arad.

Fö 176

Cea mai bună calitate de perli și pământule, în sortiment bogat, se pot cumpăra cu prețuri avantajoase, în prăvălia fabricel lui

Alexandru Maár

Revanzătorilor cu preț redus.

ARAD, Deák Ferenc utca nr. 2.

Ma 43-20

Sămânța de tătarcă

Ha 184

pentru hrană la boi, cai, porci, orenii în cantitate de peste 50 kl.

Se află de vânzare în

ARAD, str. Deák-Ferenc nrul 3.

„Iar și am pus în circulație cel mai favorabil cosmetic a dam lor”

HELACITUL

„Poza unsuroasă și cu coși (mitte-ser) după o mică spălare a dinilor mininal de frumoasă de oprim HELACITUL e nenus, nestricțios și îndată se observă efectul lui înfrumusețător”. — — — (Fo 18)

PREȚUL 5 cor.

Dr. FÖLDES și HEHS
farmaciști, ARAD.

VINURI

de soiuri foarte bune albe și Schiller, trase după dragălii în detal pe lângă prețuri foarte moderate se pot căpăta la firma:

Ha 114-5

„HERMES”

întreprindere de Comisiuni.

în ARAD, str. Luther Márton nrul 1.

AVIZ. Aduc la cunoștința on. public, în Arad, în colțul pieței Tököl, strada Zrinyi în fosta prăvălie Sölingger am deschis

o prăvălie mare de hăcănii de confecte și de colonial

unde se capătă totfelul de articole din orice cantitate. — Ne rugăm binevoitorul sprijin:

MARTON SIKOH

Telefon: 10 - 63.

Ma 162

Cremă de ghețe, maturi și perle

se vând en gros la:

Fleiszig și Hirschfeld

negustori de Norinberg și de hăcănii

Arad, p'ata Boros Béni nr. 1 a. :: Telefon 1004

Tot aci se capătă totfelul de articlii din bransa aceasta pe lângă serviciu prompt Fe 161-6

Negustorie nouă de piei

Recomandăm atenției industriașilor, pantofari și cizmari din loc și din provincia

negustoria noastră de piei

din strada Hunyadi nrul 1, unde pe lângă serviciu prompt se află totfelul de piei și articlii din bransa aceasta.

Asortiment mare de piei colorate și de lac

Rugăm binevoitorul sprijin:

VILÁG ÁRMIN & CO

TELEFON: 972.

:::

Vi 163-2

Pantofi cu talpă de lemn

Ka 168-3

PÂNZA DE HÂRTIE PENTRU FACTORI ȘI TAPIȚERI, OFERTĂ CANTITĂȚI ORICÂT DE MARI.

Hugó H. Kálmán

ARAD, str. Veitzer-János nrul